

č.	situace	str.
1	KDE JE TŘEBA SE UKRÝT	1
2	JAK JE TŘEBA SE UKRÝT	2

1. Kde je třeba se ukryt

Uslyšíte-li varovný signál „Všeobecná výstraha“, okamžitě hledejte nejbližší možný úkryt.

Případ 1 – VZDUCH

Např. únik nebezpečných látek, živelní pohroma (mimo Případ 2)...

Jediný vhodný úkryt před většinou možných druhů nebezpečí, která přicházejí **VZDUCHEM** je pevná (zděná, panelová) budova s uzavíratelnými okny a dveřmi. Jako úkryt rozhodně nemůže sloužit automobil nebo jiný dopravní prostředek. Můžete jej však použít k rychlému přesunu k úkrytu. Při výběru budovy dejte přednost takové, která má více než jedno podlaží a více než jednu místnost. Zvláště při úniku nebezpečných látek je důležité ukryt se v nadzemním podlaží, protože některé chemické látky jsou těžší než vzduch. Pokud je patrné, ze které strany vane vítr, ukryjte se v místnosti na závětrné straně, kde nebudou okna přímo vystavena vlivu proudění vzduchu s nebezpečnou látkou.

Nebezpečím mohou být i samotné povětrnostní jevy – např. blesky, náhlý přívalový déšť, kroupy, tornádo apod.). V těchto případech může být nebezpečné ukrytí v budově těsně pod střechou (zejména v místnostech se střešními okny). Ukryjte se v nižších patrech budovy a držte se ve větší vzdálenosti od oken.

Případ 2 – VODA

Např. povodeň, sesuv, kaverna...

Zcela odlišné ukrytí je třeba vyhledat, když nebezpečí přináší **VODA**. Nejčastějším nebezpečím u nás je povodeň, kdy je nutné vyhledat úkryt na vyvýšeném místě v okolí (zvláště v případě přívalové vlny mimo budovy!). Přírozená povodeň nemusí znamenat nebezpečí pro masivní a kvalitně stavěné budovy, přesto doporučujeme vyhledat úkryt tam, kde ze zkušenosti víte, že voda nemůže dosáhnout. Pozor na osamělé vyvýšeniny v rovinatém terénu – voda Vám může odříznout cestu a uvěznit Vás.

Mějte na paměti, že pokud jsou povodně doprovázeny déletrvajícím deštěm, může dojít na nestabilních svazích k sesuvu, proto se vyhněte úkrytu pod prudkými svahy, i když jsou mimo zaplavená území.

V případě zvláštní povodně (přívalová vlna v důsledku poškození hráze vodního díla) je nutné okamžitě vyhledat co nejvyšší místo v terénu a co nejrychleji se tam přemístit. V tomto případě je Váš život ohrožen nejvíce a jde o minuty. Přívalová vlna ničí vše, podobně jako vlna tsunami na pobřeží moře.

Případ 3 – OHĚŇ

Např. požár v budově, lesní požár...

V případě nebezpečí, které Vám hrozí od **OHNĚ**, je důležité se vzdálit kamkoli, kde budete z dosahu jak ohně samotného, tak i žáru a zplodin hoření.

Pokud jste v budově, pokuste se dostat ven přes prostory, které nejsou požárem zasaženy. Máte-li odříznutou cestu ven, zůstaňte v bezpečné místnosti a zamezte přístupu vzduchu k ohni, případně ustupujte do vyšších podlaží nebo na střechu. Pouze ve zcela nevyhnutelném případě, kdy Vás oheň bezprostředně ohrožuje v nižším nadzemním podlaží, se pokuste dostat ven oknem. Před skokem ale zvažte své schopnosti a důkladně prozkoumejte terén pod Vámi. Venku se okamžitě vzdalte od hořící budovy, může dojít k jejímu sesuvu nebo pádům částí budovy.

Jste-li ohroženi požárem ve volné krajině, vždy se snažte uniknout ve směru kolmém na směr větru tak, aby Vás kromě plamenů neohrozily zplodiny hoření. Jste-li daleko od obydlených míst, ukryjte se u nejbližšího vodního toku nebo alespoň v otevřené krajině, kde máte přehled o šíření požáru.

2. Jak je třeba se ukryt

Odolný úkryt je důležitý zejména v Případě 1, kterému se dále budeme podrobněji věnovat. Především při hrozbě úniku nebezpečných látek je třeba vybraný úkryt upravit tak, aby nedošlo k průniku ohrožující látky dovnitř. V místnosti, kde se ukýváte, je třeba uzavřít okna a dveře, vypnout větrací přístroje, utěsnit všechny otvory, zejména vývody větrání a klimatizace, dále utěsnit rámy oken a dveří. Předtím však (máte-li dostatek času), zkontrolujte uzavření všech dalších oken a dveří v budově, aby nevznikal průvan a komínovým efektem nedošlo k rozšíření nebezpečné látky po budově. Nezapomeňte na utěsnění klíčové dírky a zejména otvoru pod dveřmi do místnosti. K utěsnění použijte lepicí pásky, namočené kusy látky (deky, prostěradla) a v krajním případě i vlastní oblečení.

Zvláštním případem je únik radioaktivních látek, kdy je nutné vyhledat místnost nejlépe v suterénu, bez oken, která má co nejsilnější stěny. Aby nedošlo k průniku radiace, mimo výše uvedené utěsnění by všechna okna a dveře měly být překryty naskládanými cihlami, pytli s pískem, deskami, plechem nebo jinými neprostupnými materiály. Nesmí však být znemožněno se bezpečně z úkrytu dostat ven.

Zdroj: projekt *Vaše cesty k bezpečí* – dostupný na www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpecii